

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J. Š.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej JUDr. A. B., advokátkou v Ž., proti odporcovi **R. Š.**, bývajúcemu v R., zastúpenému E. C. Š., bývajúcou v R., **o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 6 C 251/2005, o návrhu navrhovateľky na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp.zn. 6 Co 348/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Yvetta Dzugasová, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, JUDr. Ján Búrik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cíbik, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Adriana Gallová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. František Potocký, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, Mgr. Nora Tomková, JUDr. Róbert Urban, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová a JUDr. Dana Wänkeová **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 6 Co 348/2008 (vec Okresného súdu Žilina, sp.zn. 6 C 251/2005).

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľka v priebehu odvolacieho konania uplatnila okrem iného aj námietku zaujatosti všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline. Poukázala na tú skutočnosť, že

zástupkyňa odporcu pri rokovaní v kancelárii jej právnej zástupkyne dňa 18.2.2008 uviedla, že všetky spory, vedené proti jej synovi : „vyhrá“, lebo za ňou : „stojí“ sudkyňa Urbanová. Poukazovala na to, že JUDr. J. Urbanová ako aj jej manžel JUDr. R. Urban sú sudcovia odvolacieho súdu, ktorý má vo veci rozhodovať. Preto aj s poukazom na podania odporcu, ktoré sú písané právnou terminológiou, ktorú laik nemôže ovládať, zobrala tieto slová vážne. Žiadala preto vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline a vec prikázať na rozhodnutie inému krajskému súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia navrhovateľky o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaníu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcov z ďalšieho

prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu (sudcov) podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z pojednania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z pojednania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbíрка nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Yvetta Dzugasová, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, JUDr. Ján Búrik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cíbik, JUDr. Erika Čanádiová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka,

JUDr. Adriana Gallová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. František Potocký, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, Mgr. Nora Tomková, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová a JUDr. Dana Wänkeová sa k námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom vyjadrili tak, že k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nemajú žiaden vzťah. Takýto vzťah uvedených sudcov k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukazovala a nepreukázala ani navrhovateľka a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu spisu. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o tom, že uvedení sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v danej veci.

Sudkyňa JUDr. Jana Urbanová uviedla, že vo veci sa necíti byť zaujatá. Účastníkov konania nepozná a nemá vzťah k prejednávanej veci. Zástupkyňu odporcu pozná, bývajú v jednej obci, na rovnakej ulici a má k nej štandardný susedský vzťah. Sudca JUDr. Róbert Urban uviedol, že z videnia pozná odporcu, jeho zástupkyňa je jeho susedou v mieste bydliska. Subjektívne sa necítil byť zaujatý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že ani JUDr. Jana Urbanová a JUDr. Róbert Urban, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v danej veci z dôvodu, že ich zaujatosť nemožno bez ďalšieho vyvodit' len z toho, že odporcu resp. jeho zástupkyňu poznajú ako susedu, obyvateľku rovnakej obce, kde aj oni bývajú. Opodstatnenosť námietky zaujatosti týchto sudcov Krajského súdu v Žiline nemožno vyvodit' len z tvrdení navrhovateľky, navyše za situácie, že protistrana tieto tvrdenia nepotvrďuje a považuje ich za účelové. Dôvodom vylúčenia sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba ničím nepreukázaná a ani nespravdepodobnená domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov. Navyše je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že vo veci v zmysle platného a účinného rozvrhu práce rozhoduje odvolací senát krajského súdu 6 Co v zložení JUDr. Yvette Dzugasová, Mgr. Katarína Beniačová a JUDr. František Potocký.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na to, že meradlom pre hodnotenie objektivity sudcov nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná (nekonal) a nerozhoduje (nerozhodol) podľa jeho predstáv.

Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezáujatosti sudcov.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Žiline uvedení vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. februára 2009

JUDr. Vladimír Magura, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková